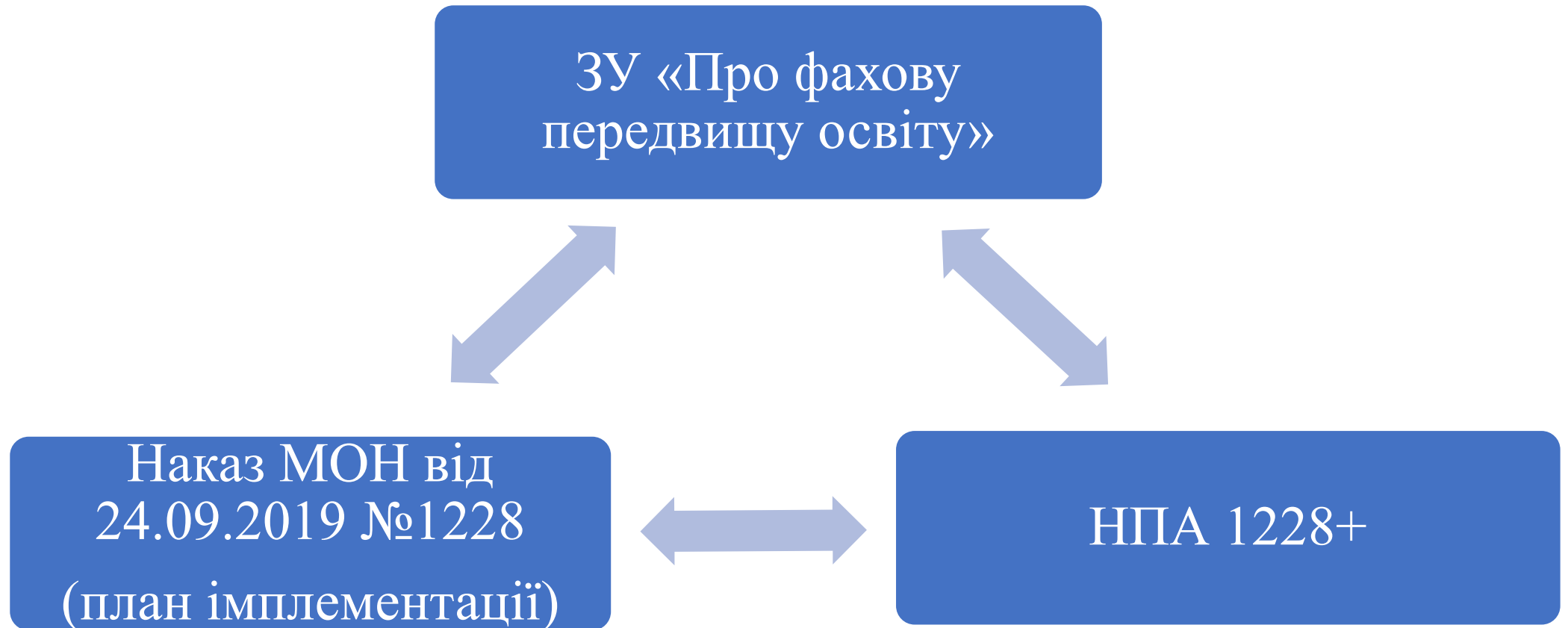

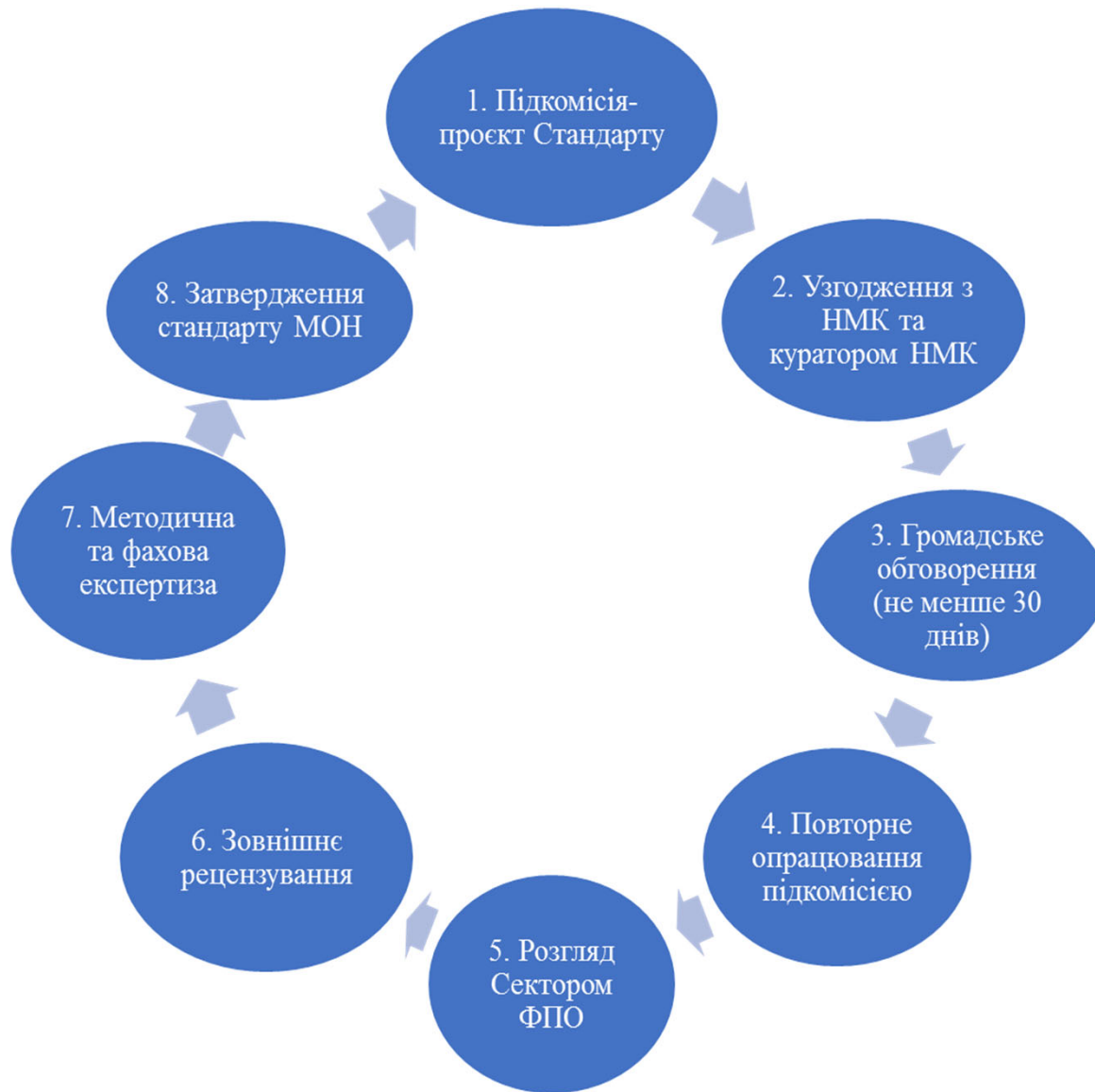
Нормативно-правове забезпечення фахової передвищої освіти

Володимир ЗЕЛЕНИЙ, к.і.н., в.о. директора
ВСП «Верхньодніпровський фаховий коледж ДДАЕУ»,
координатор сектору фахової передвищої освіти
Науково-методичної ради МОН

Регламентация розвитку фахової передвищої освіти

Стандарти ФПО-1

Етапи доопрацювання:

- після зауважень куратора НМК;
- після зауважень Сектору;
- після громадського обговорення;
- після зовнішнього рецензування (методична експертиза, фахова експертиза, уповноважені державні органи, організації роботодавців).

Висновок:

Нормотворча діяльність закладу ФПО відбувається в межах «до/після» стандарту

Стандарти ФПО-2

ПОЗИТИВ

- Сформовано

Сектор ФПО НМР МОН

- Розроблено і затверджено

Методичні рекомендації з розроблення стандартів ФПО

- Затверджено

84 стандартів (100 %) з 84

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sektor-fahovoyi-peredvishoyi-osviti/zatverdzheni-standarti>

- На різних етапах розгляду і затвердження

0 стандартів ФПО

НЕГАТИВ

- Недостатня активність представників ЗФПО у конкурсному відборі та розробленні стандартів ФПО
- «Наздоганяючі» кейси...
(2 затверджених стандарти, обурення postfactum)
- Кейс стандарту 081 «Право»
- «Подвійне» тлумачення розробки ОП/ОПП для здобуття освіти на основі БЗСО

Стандарти ФПО-3: освітній VS професійний стандарти

Освітні стандарти

■ Розробник:

сектор НМР МОН

■ Сфера застосування:

Освіта

Присвоєння освітньої кваліфікації

■ Кількість:

84 у сфері ФПО

■ Наслідки затвердження:

Розроблення нових освітньо-професійних програм
фахової передвищої освіти

Професійні стандарти

Роботодавці, їх організації та об'єднання, галузеві (міжгалузеві) ради, органи державної влади, наукові установи, громадські об'єднання, інші заінтересовані суб'єкти

Професійна діяльність

Присвоєння професійної кваліфікації

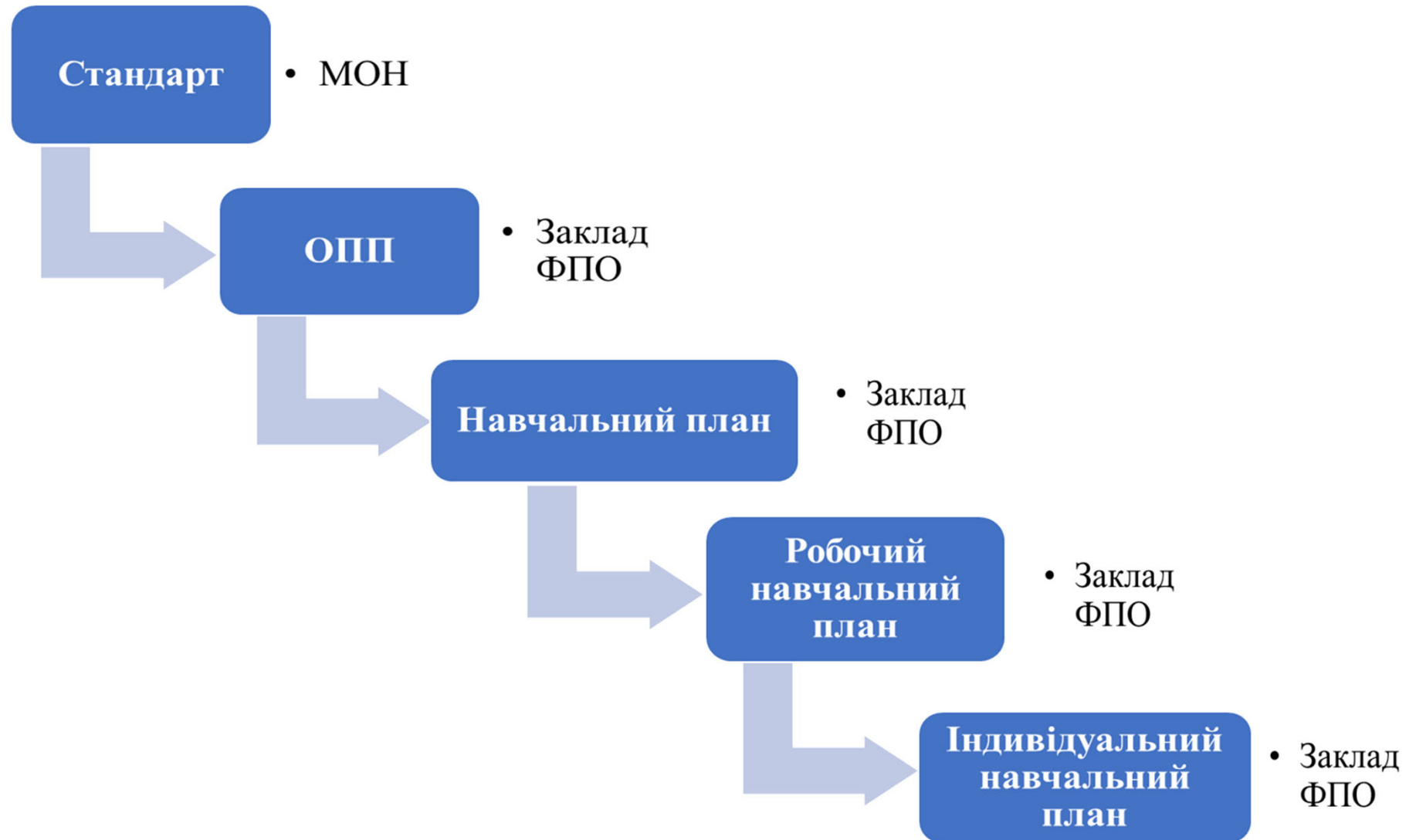
383 <https://register.nqa.gov.ua/profstandarts>

Приведення освітнього стандарту у відповідність до професійного

Стандарти ФПО-4: стандарт ФПО VS освітній процес

Стандарти ФПО-5: стандарт ФПО VS заклад ФПО

ОПП-1: траєкторія розробки та упровадження

ОПП-2: джерела інформації для розроблення ОПП

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

**МЕТОДИЧНІ
РЕКОМЕНДАЦІЇ**

**РОЗРОБЛЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ
ПРОГРАМИ
ТА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ**

Київ
2022

Методичні рекомендації «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти»

https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2022/06/21062022_mr_compressed-1.pdf

ЗМІСТ

Основні терміни та їх визначення	5
Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми	8
Додаток 1. Зразок освітньо-професійної програми	18
Методичні рекомендації щодо розроблення навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр	31
Додаток 2. Зразок форми навчального плану	43
Методичні рекомендації щодо розроблення індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти	47
Додаток 3. Зразок форми індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти	53
Перелік нормативних документів	59

ОПП-3: навчально-методичне забезпечення

- **Методичні рекомендації «Розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти»**

https://nmc-vfpo.com/wp-content/uploads/2022/06/21062022_mr_compressed-1.pdf

- **Онлайн-семінари з питань забезпечення якості освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти від Державної освітньої установи «Навчально-методичний центр з питань якості освіти»**

<http://ak.gov.ua/>

- **Послуги/сервіси у сфері навчально-методичного забезпечення ОПП Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»**

<https://nmc-vfpo.com/>

- створено **фахові методичні об'єднання**
- систематично відбуваються **курси підвищення кваліфікації**
- створена **медіатека електронних засобів навчання з відповідними онлайн-курсами у сфері цифровізації освітнього процесу**
- <https://nmcbook.com.ua/>
- розділ **«Навчально-методичне забезпечення»**

<https://nmc-vfpo.com/osvita/navchalno-metodychne-zabezpechennya-2/>

ОПП -4: результати навчання

Стандарт

9

5. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.
РН 2. Використовувати технічну документацію; забезпечувати організацію та ведення електронного документообігу на рівні, необхідному для здійснення професійної діяльності.
РН 3. Планувати, аналізувати, контролювати і оцінювати власну роботу та роботу інших осіб.
РН 4. Працювати автономно та в команді, виконуючи обов'язки за посадою, мати навички з професійної ділової комунікації.
РН 5. Здійснювати професійну діяльність, враховуючи аспекти соціальної відповідальності, прийнятний рівень індивідуальної та колективної безпеки й ментального здоров'я.
РН 6. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм.
РН 7. Застосовувати нормативно-правову базу під час реалізації заходів у сфері цивільної та техногенної безпеки об'єктів і територій.
РН 8. Ідентифікувати та визначати рівень небезпеки впливу фізичних, хімічних, біологічних, психофізіологічних і соціальних шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
РН 9. Аналізувати безпечність виробничого устаткування.
РН 10. Оцінювати ймовірність виникнення небезпечних подій, їх наслідки, відповідні ризики та можливості.
РН 11. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання його відповідності вимогам з цивільного захисту та техногенної безпеки.
РН 12. Здійснювати організаційні, санітарно-епідеміологічні й інженерно-технічні заходи та засоби, спрямовані на зменшення професійного ризику, збереження життя і здоров'я працівників, захист населення, запобігання надзвичайним ситуаціям, забезпечення цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях.
РН 13. Застосовувати автоматизовані системи раннього виявлення надзвичайних ситуацій, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.
РН 14. Знати концептуальні основи моніторингу об'єктів захисту, автоматичні системи, прилади та пристрої, призначені для спостереження та контролювання стану об'єкта моніторингу, вимірювання його параметрів та збереження інформації щодо його стану.
РН 15. Проводити заходи з ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.
РН 16. Оцінювати технічні показники та визначати стан аварійно-рятувальної техніки, засобів зв'язку, устаткування та обладнання, засобів колективного та індивідуального захисту.

ОПП

- Можна додавати «свої» РН
- Під час акредитації ОПП необхідно довести що реалізація ОПП забезпечує досягнення відповідних РН
- Абзац 2 ч.6 ст.19 ЗУПФПО – обов'язок ЗФПО протягом 1 місяця повідомити ДСЯО про суттєві зміни в ОПП

(суттєві зміни - зміна опису предметної області та оновлення більше ніж на 15 відсотків змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформованого у термінах результатів навчання)-п.2 Розділу VIII Положення про акредитацію ОПП

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>

- мілітарна складова ОПП?

Порядок визнання результатів навчання-1

Наказ МОН від **08.02.2022 № 130** «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»

(zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini **16 bereзня 2022 p.** za № 328/37664)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328-22#Text>

Що
робить
ЗФПО?

розробляє власний порядок визнання

визначає організаційні аспекти процедур визнання

уповноважує на виконання процедур визнання відповідні структурні підрозділи,

призначає уповноважених осіб,

визначає методи оцінювання.

Порядок визнання результатів навчання-2

Орієнтовна структура Порядку ЗФПО

I. Загальні положення

II. Подання заяв та ідентифікація результатів неформального та/або інформального навчання

III. Оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання

IV. Оскарження рішення про відмову у визнанні результатів неформального та/або інформального навчання

Наказ МОН від
08.02.2022 №
130

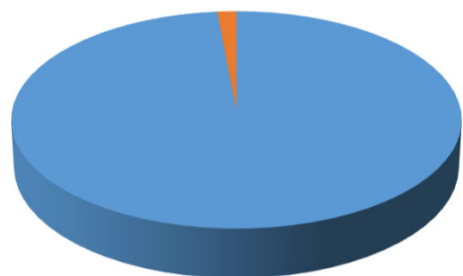

Порядок ЗФПО

Збільшення
можливостей
ЗФПО

Стан імплементації наказу МОН №1228+

■ Затверджено/розроблено

■ Залежність_інші НПА

1. Імплементація Закону України «Про фахову передвищу освіту»=66 НПА (49-Наказ МОН №1228 від 24.09.2019 <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-1228> , +17 – акти МОН);
2. Затверджено/розроблено 65 НПА з 66 (98,5 %);
3. Залежать від розробки інших НПА 1 НПА з 66 (1,5%);
4. Вказані показники є вагомими з урахуванням впливу COVID-19 та війни на роботу МОН та ДСЯО, обсягу та особливостей розробки НПА за даним переліком, нестачі ресурсів.
5. Кілька НПА будуть/мають високі шанси бути «інтегрованими» чи «уніфікованими» (єдиними для 2-х рівнів освіти):

- Порядок сертифікації педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти(п.18 ч.1 ст.13 ЗУПФПО), але є *бланкетна* норма (ч.3 ст.24 ЗУПФПО) про проведення сертифікації у порядку визначеному ЗУ «Про освіту»;

- Положення про атестацію педагогічних працівників ЗФПО реалізоване в межах нової редакції Типового положення про атестацію педагогічних працівників;

- Положення про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти, а також порядок надання їм академічної відпустки може бути реалізоване в межах нової редакції Положення про відрахування, переведення, поновлення на навчання здобувачів фахової передвищої, вищої освіти та Порядку надання академічної відпустки здобувачам фахової передвищої, вищої освіти.

Джерела:

1. Закон України «Про фахову передвищу освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
2. Наказ МОН 1228 від 24.09.2019
<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-1228>

Акредитація ОПП

- Наказ МОН від 01.07.2021 № 749 «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>

- Наказ МОН від 02.07.2021 № 762 «Деякі питання оформлення, переоформлення та видачі сертифікатів про акредитацію освітньо-професійних програм у сфері фахової передвищої освіти (їх дублікатів)»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1395-21#Text>

- Постанова КМУ від 21 березня 2022 р. № 338 «Деякі питання акредитації освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/338-2022-%D0%BF#Text>

- Постанова КМУ від 14 жовтня 2022 р. № 1164 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 р. № 338»

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennia-zmin-do-postanovy-kabinetu-ministriv-ukrainy-vid-21-bereznia-2022-r-338-1164-141022>

Наказ МОН від 01.08.2023 № 925 «Про встановлення розміру оплати послуг з проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фпо та оформлення, переоформлення, видачі дубліката сертифіката про акредитацію»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1472-23#Text>

- Питання акредитації на вебсайті ДСЯО України

<https://sqe.gov.ua/diyalnist/akreditaciya/>

Стипендіальне забезпечення

➤ Постанова КМУ від 12 липня 2004 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/882-2004-%D0%BF/paran17#n17>

(останні зміни внесено Постановою КМУ від 13 травня 2022 р. № 599 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/599-2022-%D0%BF#n2>)

➤ Постанова КМУ від 28 грудня 2016 р. № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2016-%D0%BF#Text>

➤ 28 грудня 2016 р. № 1047 «Про розміри стипендій у державних та комунальних закладах освіти, наукових установах»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1047-2016-%D0%BF#Text>

➤ Постанова КМУ від 15 липня 2022 р. № 796 «Деякі питання призначення і виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) закладів фахової передвищої та вищої освіти»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-2022-%D0%BF#Text>

Положення про ДФЗО

- ❑ Наказ МОН від 13.04.2023 № 426 «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти» (zareestrovano v MJO 02.06.2023 za № 929/39985)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0929-23#Text>

- ❑ Завершення Всеукраїнського пілотного проєкту 2019-2023 рр. – 23.10.2023 відбулася

Міжнародна НПК з підведення підсумків, 27.11.2024 – ще одна МНПК

- ❑ Різна траєкторія учасників проєкту

- ❑ Створено нормативно-правову базу ДФЗО

- ❑ Положення визначає «рамку», значна частина питань регламентується тристороннім договором

- ❑ Необхідна активізація роботодавців

- ❑ Не можна допустити профанації ДФЗО – «штампування» показників (+/- 5% здобувачів)

Положення про атестацію педагогічних працівників

- Наказ МОН від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» (у редакції наказу МОН від **10.09.2024 № 1277**)
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text>
- Наказ набрав чинності з 05.11.2024
- Атестаційні комісії I рівня атестують всіх, крім директора
- ЗВО атестують директорів ВСП як керівників та викладачів
- Збільшено строки подання заяв про атестацію до 20 грудня відповідного року
- Спрощено вимоги до присвоєння кваліфікаційних категорій та ступеня освіти
- Увага! Обсяг підвищення кваліфікації для педпрацівника ЗФПО не ~~150~~ годин, а 120 (абз.2 п.16 ПКМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>), тобто, «середньорічний» обсяг – не 30, а 24 години
- Реалізовано принцип «Атестація відповідно до сфери управління»
- Закладено принцип «Більше автономії – більше відповідальності»

Типове положення про організацію освітнього процесу та практичну підготовку здобувачів ФПО

- ✓ Наказ МОН від 02.05.2023 №510 «Про затвердження Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти» (zareestrovano v MYU 26.06.2023 za № 1054/40110) <https://ips.ligazakon.net/document/RE40110Z>
- ✓ Набрав чинності з 01.09.2023
- ✓ 28.08.2023-31.08.2023 у кожному ЗФПО необхідно розглянути і затвердити рішенням педагогічної ради:
 - 1) Положення про організацію освітнього процесу;
 - 2) Положення про екзаменаційну комісію;
 - 3) Перелік іноземних мов, якими здійснюється викладання.
- ✓ ~~Положення ЗФПО про практику (навчальну, виробничу тощо)~~, **Розділ про практичну підготовку здобувачів ФПО у Положенні про організацію освітнього процесу.**
- ✓ До питань, які раніше регламентувалися окремими положеннями ЗФПО, відносяться:
 - 1) порядок складання академічної різниці та її граничний обсяг в разі зміни форми здобуття освіти (п.3.12.);
 - 2) порядок розроблення та затвердження індивідуальних навчальних планів, процедура реалізації права здобувача освіти на вільний вибір дисциплін (п.5.12.);
 - 3) порядок визнання результатів навчання, перезарахування освітніх компонентів та кредитів на підставі документів про раніше здобуту (зокрема незакінчену) професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту (п.6.7.);
 - 4) кількість кредитів ЄКТС, за якими здобувача було атестовано в закладі-партнері і які будуть зараховані як результати навчання, заплановані освітньо-професійною програмою за основним місцем навчання (академічна мобільність) (п.8.2.).

Наказ МОН від 09.05.2024 № 653

«Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти, та надання їм академічної відпустки»

- ✓ Останній НПА з «китів» імплементації ЗУ «Про фахову передвищу освіту»
- ✓ На жаль, зі «стартового» варіанту виключено дражливі пункти 3 і 4 Розділу II «Відрахування здобувачів фахової передвищої освіти»
- ✓ Деталізовано підстави для відрахування за невиконання ІНП
- ✓ Поновлення передбачає зарахування і вибіркового компонента
- ✓ Детальна процедура переведення
- ✓ Академвідпустка та інші позиції регламентовані з урахуванням **впливу воєнного стану**
- ✓ Обов'язково (на підставі цього наказу) необхідно було розробити і до 01.09.2024 внести зміни до **Положення про організацію освітнього процесу**.

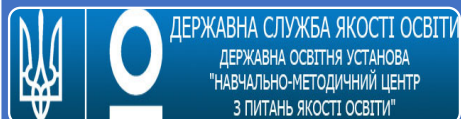
МОН

- <https://mon.gov.ua/ua/news>
- <https://mon.gov.ua/ua/npa>
- <https://mon.gov.ua/ua/tag/fahova-peredvisha-osvita>

ДСЯО України

- <https://sqe.gov.ua/diyalnist/akreditaciya/>
- <https://sqe.gov.ua/vishha-ta-fakhova-peredvishha-osvita-obmezennia/>

ДООУ «Навчально-методичний центр з питань якості освіти» ДСЯО України

- <http://ak.gov.ua/>
- <http://ak.gov.ua/index.php/news>

ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» МОН

- <https://nmc-vfpo.com/>
- <https://nmc-vfpo.com/pidvyshhennya-kvalifikaciyi-kerivnykiv-zakladiv-fahovoyi-peredvyshhoyi-osvity-osoblyvosti-upravlinnya-zakladamy-fahovoyi-peredvyshhoyi-osvity-ta-osvitnim-prochesom-v-umovah-voyennogo-stanu/>

ДУ НМЦ ВФПО

ПРОГРАМА
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

ЕРАСМУС+

Förderung der Agrarausbildung in der Ukraine

ІНФОРМАЦІЙНО-ПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ
ДОВІДНИК ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

ПИТАННЯ – ВІДПОВІДІ

ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК
ОСВІТЯНСЬКИХ ТЕРМІНІВ

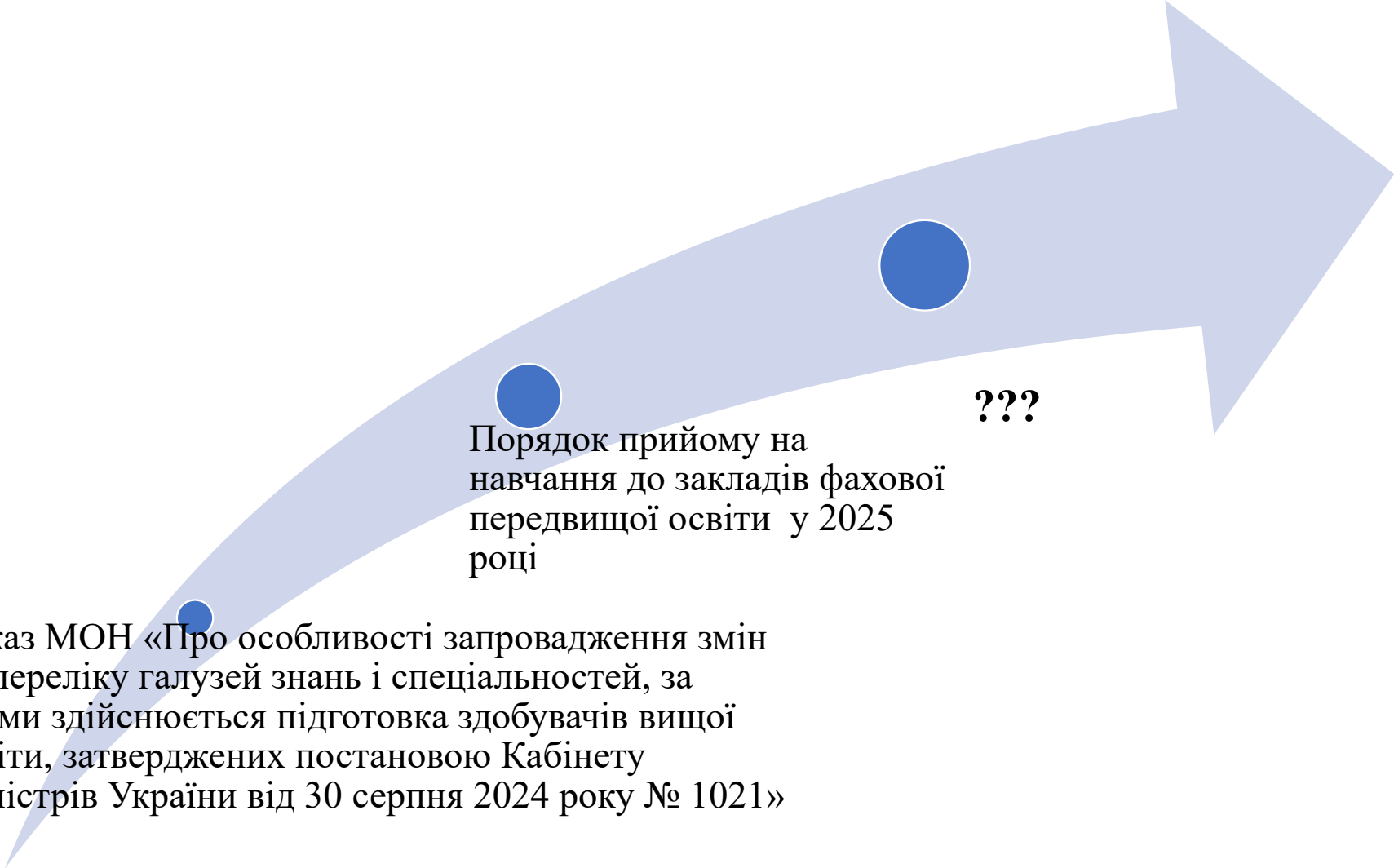
MOOC
<https://kursik.com.ua>

масові відкриті онлайн-курси

2023-2024 роки

Очікування _ грудень 2024 - 2025 рік

Наказ МОН «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021»

Порядок прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у 2025 році

???

#Все буде ФПО!